

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«ІНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма / спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – вибіркова

Рік набору – 2017

Викладач – Маринів Іванна Ігорівна

доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Інституційне право Європейського Союзу» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 15 с.

Розробник

Маринів Іванна Ігорівна – доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 3 від 7 листопада 2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри
права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Яковюк Іван Васильович

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Інституційне право Європейського Союзу
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова
Викладач	Маринів Іванна Ігорівна, доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук
Контактний телефон	057-704-05-39
E-mail	i.i.maryniv@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. Вул. Динамівська, 4, ауд. 810.
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 655 775 0720, код доступу: 284214

Анотація навчальної дисципліни

Європейський Союз має унікальну інституційну систему, яка є досить своєрідною і не схожою на організаційну структуру міжнародних міжурядових організацій, а також на систему внутрішнього державного апарату.

Саме завдяки комунітарній співпраці держав-членів Європейського Союзу, що полягає в передачі частки суверенних прав наднаціональним інституціям – забезпечується високий ступінь інтеграції, та можливість реалізації поставлених цілей Європейського Союзу.

Установчі акти ЄС в останній Лісабонській редакції змінили дворівневу систему (інститут, орган) та запровадили трирівневу інституційну систему (інститут, орган, агенція) забезпечивши тим самим реалізацію галузевих політик Європейського Союзу.

Саме ці особливості і зумовили формування змісту навчального курсу «Інституційне право Європейського Союзу». У пропонованому курсі розглядаються питання так званого інституційного права ЄС: історія становлення і розвитку інституційного механізму, дається загальна характеристика правового статусу «інститут», «орган», «агенція», висвітлюються особливості еволюції повноважень кожної інституції Європейського Союзу, причини створення нових органів та діяльність агенцій Європейського Союзу. Матеріальне право Союзу знаходиться за межами цього курсу.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в специфічному сегменті функціонування унікального інституційного механізму організації наднаціонального типу (*sui generis*), виявлення управлінських, організаційних, кадрових та інших аспектів інституційного механізму, діяльності органів та агенцій ЄС.

Завдання:

– усвідомлення теоретичних основ діяльності інституцій, органів, агенцій Європейського Союзу, як основних та допоміжних інструментів забезпечення здійснення внутрішньої та зовнішньої політики Європейського Союзу;

– набуття умінь з орієнтування в установчих актах Європейського Союзу та актах прийнятих інституціями;

– формування системи теоретичних знань щодо еволюції правового статусу, місця і ролі кожного елемента інституційної системи Європейського Союзу;

- оволодіння теоретичними знаннями щодо особливостей взаємодії та взаємоконтролю інституційного механізму Європейського Союзу;
- розвиток системи знань щодо ролі агенцій в процесі забезпечення найбільш ефективної реалізації галузевих політик Союзу та наданні допомоги в подоланні кризових ситуацій в інтеграційному просторі;
- оволодіння інструментарієм щорічних звітів інституцій, органів та агенцій Європейського Союзу.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Міжнародне публічне право», «Теорія держави і права», «Право Європейського Союзу», «Конституційне право».

Кореквізити: «Право міжнародних організацій», «Право Європейського Союзу в сфері юстиції та внутрішніх справ».

Постреквізити: «Європейський Союз в міжнародних відносинах».

Мова навчання – українська.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

- демонструвати знання й розуміння знання міжнародного права та права Європейського Союзу в інституційному праві Європейського Союзу.
- демонструвати розуміння щодо розмежування міжнародної міжурядової співпраці, яку забезпечують міжнародні міжурядові організації та комунітарної співпраці держав, яку забезпечують інститути ЄС.
- формулювати особисту думку та доказово її представляти в аспекті аналізу чинників та передумов еволюції правового статусу інституційного механізму ЄС
- характеризувати порядок формування, повноваження, прийняття рішень інститутами, органами, агенціями ЄС.
- демонструвати розуміння законодавчого процесу ЄС.
- визначати правовий статус «інституту», «органу», «агенції».
- аналізувати феномен дефіциту демократії та шляхи його подолання.
- надавати правову оцінку взаємодії та взаємоконтролю інституційного механізму Європейського Союзу.
- формулювати нові гіпотези та наукові проблеми в галузі інституційного права, обирати належні напрями й відповідні методи для їх дослідження.
- визначати останню інформацію про стан реформ, що мають місце в інституційній системі Європейського Союзу.

**Розклад занять з навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання***

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
	1. Інституційний механізм Європейських Співтовариств (1951-1986)		
	2. Еволюція правового статусу інституційного механізму з часу створення Європейського Союзу до прийняття Лісабонського		
	3. Принципи побудови інституційної системи Європейського Союзу	1. Інституційний механізм Європейських Співтовариств (1951-1986) <i>Основна література: 4, 5, 6, 7, 13.</i>	Видатні посадовці Європейського Союзу
	4. Еволюція правового статусу Європейського парламенту. Аналіз законодавства щодо порядку формування та вимог до кандидатів	2. Еволюція правового статусу інституційного механізму з часу створення Європейського Союзу до прийняття Лісабонського договору <i>Основна література: 4, 5, 13.</i>	Перерозподіл представництва держав-членів в інституціях та органах у зв'язку з процедурою Brexit

* Особливості тематичної структури навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

	5. Повноваження Європейського Парламенту: законодавча, бюджетна функції, функція політичного контролю та консультативна	3. Принципи побудови інституційної системи Європейського Союзу <i>Основна література: 6, 7.</i>	Прояви принципу поліцентричності інституційного механізму ЄС
	6. Правовий статус Європейської Ради	4. Еволюція правового статусу Європейського парламенту. Аналіз законодавства щодо порядку формування та вимог до кандидатів <i>Основна література: 2, 5, 13.</i>	Політичні партії Європейського Парламенту
	7. Правовий статус Ради Європейського Союзу	5. Повноваження Європейського Парламенту: законодавча, бюджетна функції, функція політичного контролю та консультативна <i>Основна література: 2, 5, 13.</i>	Директива 93/103 ЄС щодо принципів участі у процедурі виборів до Європейського Парламенту для громадян союзу які мешкають в державі члені, що не є державою їх національного громадянства
	8. Правовий статус Європейської Комісії	6. Правовий статус Європейської Ради <i>Основна література: 4, 5, 7, 13.</i>	
	9. Склад, порядок формування засідання та правова природа рішень Суду Справедливості та Загального Суду	7. Правовий статус Ради Європейського Союзу <i>Основна література: 4, 5, 7, 13.</i>	Роль та діяльність COREPER в законодавчому процесі Європейського Союзу
	10. Прямі та непрямі провадження в Суді ЄС	8. Правовий статус Європейської Комісії <i>Основна література: 10, 13.</i>	Комітологія – спосіб узгодження правил і норм виконання законодавства ЄС
	11. Правовий статус Європейського Центрального Банку	9. Склад, порядок формування засідання та правова природа рішень Суду Справедливості та Загального Суду <i>Основна література: 8, 9 13.</i>	
	12. Правовий статус Рахункової Палати	10. Прямі та непрямі провадження в Суді ЄС <i>Основна література: 8, 9,</i>	Огляд діяльності Суду справедливості ЄС (на основі звіту за

		13.	останній рік)
	13. Органи Європейського Союзу	11. Правовий статус Європейського Центрального Банку <i>Основна література: 4, 5, 6, 13.</i>	Європейський інвестиційний банк – співробітництво із Україною;
	14. Правовий статус Європейського Омбудсмена	12. Правовий статус Рахункової Палати <i>Основна література: 4, 5, 6, 13.</i>	
	15. Правовий статус Верховного представника Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки	13. Органи Європейського Союзу <i>Основна література: 2, 3, 6, 7.</i>	Прокуратура Європейського Союзу
	16. Агенції Європейського Союзу	14. Правовий статус Європейського Омбудсмена <i>Основна література: 4, 6, 11.</i>	Огляд діяльності Європейського Омбудсмена (на основі звіту за останній рік)
		15. Правовий статус Верховного представника Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки <i>Основна література: 4, 6, 11.</i>	Огляд діяльності Верховного представника Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки
		16. Агенції Європейського Союзу <i>Основна література: 4, 6, 7, 11, 13.</i>	Європол: правові основи організації, діяльності та співробітництво з Україною

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, установчих договорів, регламентів роботи інституцій, щорічних звітів та актів, прийнятих інституціями;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка дослідження (проєкту) з вузької проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та іспиту.

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Договір про Європейський Союз 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text

Договір про функціонування Європейського Союзу 1957 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text

Хартія про основоположні права Європейського Союзу 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524#Text

Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами 1994 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_012

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>

Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

Література

Основна література

1. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Правова та інституційна основи Європейського Союзу. Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. 620 с.
2. Довгань В. М. Європейський Парламент. Правовий статус і компетенція в системі органів Європейського Союзу: Монографія. К.: КНТ, 2007. 204 с.
3. Донець А. А. Деякі аспекти реалізації міжнародно-правового статусу регіонів в Європейському Союзі через Комітет Регіонів. Державне будівництво та місцеве самоврядування. Харків : Право, 2017. Вип. 33. С. 150-161.
4. Європейське право: Право Європейського Союзу: підручник: у трьох книгах / За ред. В. І. Муравйова. Київ: Ін Юре, 2015. 312 с.
5. Історія європейської інтеграції від Римської імперії до Європейського Союзу : монографія / під ред. І. В. Яковюка. Київ, 2012. 208 с.
6. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 220 с.
7. Інституційне право Європейського Союзу / В.І. Муравйов, О.М. Шпакович, О.М. Лисенко та ін. Київ: ІнЮре, 2015. 312 с.
8. Комарова Т.В. Суд Європейського Союзу: розвиток судової системи та практики тлумачення права ЄС: монографія. Харків: Право, 2018. 528 с.

9. Комарова Т.В. Юрисдикція Суду Європейського Союзу: монографія. Харків: Право, 2010. 360 с.
10. Сандро Гоці. Європейська Комісія. Процеси ухвалення рішень і виконавчі повноваження / Пер. з італійської. – К. : К.І.С., 2007. 208 с.
11. Микієвич М. М. Інституційне право Європейського Союзу у сфері зовнішньої політики та безпеки: Монографія. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. 416 с.
12. Тюшка А. Договір про конституцію для Європи: генезис, юридична природа, політична цінність: монографія. Київ: К.І.С., 2007. 228 с.
13. Яковюк І. В. Правові основи інтеграції до ЄС: загальнотеоретичний аналіз: монографія. Харків: Право, 2013. 760 с.

Додаткова література

1. Грицяк І. Право та інституції Європейського Союзу: навчальний посібник. Київ, 2006. 300 с.
2. Вдовиченко О. Основні зміни інституційної системи Європейського Союзу після Лісабонського договору. Юридична Україна. 2010. № 9. С. 118–123.
3. Вдовиченко О. І. Верховний представник з іноземних справ і політики безпеки в інституційній системі Європейського Союзу. Формування європейського правового простору: історія і сучасність : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20 трав. 2011 р. Х., 2011. С. 153–156.
4. Гріненко О. О. Особисті привілеї та імунітети членів інституцій Європейського Союзу. Часопис Київського університету права. 2011. № 2. С. 275–278.
5. Давиденко О. І. Правовий статус Верховного представника ЄС із закордонних справ та безпекової політики. Держава і право. Юридичні і політичні науки. К., 2013. Вип. 60. С. 412-418.
6. Демчишина В. Р. Роль інституційного механізму Європейського Союзу у міграційній сфері. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 8. С. 231-235.
7. Книш С. В. Передумови запровадження інституту омбудсмена Європейського Союзу. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. № 4. С. 185-188.
8. Комарова Т. Взаємодія Суду справедливості Європейського Союзу з іншими судовими установами. Право України. 2018. 4. С. 223-232.
9. Комарова Т.В. Суд ЄС у контексті становлення інституційної системи Європейських Співтовариств. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Право. 2008. Вип. 11. С. 48-51.
10. Краснопольська Т. М. Узгодженість та вплив в Європейському Парламенті крізь призму політичних груп. Актуальні проблеми політики. 2018. Вип. 62. С. 103-113.
11. Маринів І.І. Роль Європейського омбудсмена щодо захисту прав громадян ЄС та забезпечення належного управління інституційного

- механізму Європейського Союзу. Право та інновації: журнал. Харків : Право, 2020. N 3 (31). С. 38-45.
12. Мартинов А. Ю. Політична система Європейського Союзу після виборів Європейського Парламенту 2019 року. Європейські історичні студії. 2019. № 14. С. 15-30.
13. Марущак А. І. Європейський досвід з питань боротьби з правопорушеннями в інформаційній сфері. Безпека інформації. 2019. Том 25. № 1. С. 13-17.
14. Михалчич В. М. Ознаки правового статусу Європейського центрального банку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. 2019. Вип. 54. С. 224-226.
15. Морозов С. О. Створення Європейської Ради 1974 р.: інституалізація міждержавної співпраці в рамках європейських спільнот. Сторінки історії : збірник наукових праць. 2019. Вип. 48. С. 186-207.
16. Пістракевич О. Особливості законодавчого процесу в Європейському Союзі. Ефективність державного управління. 2014. Вип. 39. С. 85-92.
17. Передерій О. С. Європейське поліцейське відомство в інституціональному механізмі Європейського Союзу: історичні передумови створення, порядок формування, компетенція. Право і безпека: Науковий журнал. 2010. № 2 (34). С. 34-38.
18. Рудік О. М. Порядок денний Європейської Комісії 2019 – 2024 рр. : нові орієнтири європеїзації. Теорія та історія державного управління. 2019. Вип. 3 (42). С. 35-45.
19. Сахнюк В. В. Прояв наднаціональності у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 4. С. 197-200.
20. Сягровець В. А. Міжнародне співробітництво у сфері протидії тероризму в Європі: аналіз нормативно-правової бази. Південноукраїнський правничий часопис. 2017. № 2. С. 9-12.
21. Шамраєва В.М. Еволюція дипломатичної служби Європейського Союзу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 4. С. 51-57.
22. Яковюк, І. В. Європейська Рада: еволюція правового статусу. Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр. / Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2014. №3 (78). С. 53-61.
23. Яковюк, І. В. Рахункова палата в інституційному механізмі ЄС: загальнотеоретична характеристика. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / ред. кол. : Ю. П. Битяк та ін.. Х.: Право, 2010. № 19. С. 35–45.

7.3. Інтернет-ресурси

- <http://europa.eu> — Офіційна сторінка Європейського Союзу
- <http://www.eurotreaties.com/eurotexts.html> тексти установчих договорів Європейського Союзу
- www.minjust.gov.ua/file/23491 — Консолідовані версії Лісабонського договору (українською мовою)

<http://www.euractiv.com> — медіа портал Європейського Союзу
<http://www.europarl.europa.eu> — офіційна сторінка Європейського Парламенту
<http://ec.europa.eu> — офіційна сторінка Європейської Комісії
<http://www.consilium.europa.eu> — офіційна сторінка Ради Європейського Союзу
<http://www.curia.europa.eu> — офіційна сторінка Суду справедливості Європейського Союзу
<https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html> - офіційна сторінка Європейського Центрального Банку
<https://www.eca.europa.eu/en/Pages/ecadefault.aspx> - офіційна сторінка Рахункової Палати
<http://www.ombudsman.europa.eu/start.faces> — офіційна сторінка Європейського Омбудсмена
<https://www.eesc.europa.eu/pl> - офіційна сторінка Європейського Економічно-соціального комітету
<https://cor.europa.eu/en> - офіційна сторінка Комітету регіонів Європейського Союзу
<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html> - пошукова система нормативних актів ЄС

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=623:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; здійснювати аналіз установчих договорів, регламентів роботи інституцій, щорічних звітів та актів, прийнятих інституціями; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка міжнародного права, написанні наукових статей.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Присутність на лекційних та практичних заняттях - обов'язкова. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації). В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Інституційне право Європейського Союзу» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання статистичних даних установ ЄС, звітів інституцій, органів та агенцій; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проведення дослідження (проєкту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Інституційне право Європейського Союзу»:

Поточний контроль	Самостійна Робота	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка
-------------------	----------------------	-------------------------	----------------------

Практичні заняття			студентів	Іспит	знань
Модуль №1	Модуль №2	Модуль №3	max 10	max 10	max 10
max 10	max 10	max 10			

Критерії оцінювання з дисципліни «Інституційне право Європейського Союзу»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	4	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0-3	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0-5	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому

		числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Інституційне право Європейського Союзу» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка	Визначення	Оцінка	Оцінка
--------	------------	--------	--------

за шкалою ECTS		за національною шкалою	за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34